

Truyền hình TQ dấu ấn ảnh đám đông ở World Cup

Phạm Đình Bá dịch

04/12/2022

Footage of maskless fans packed into Qatar’s stadiums for the World Cup is putting China in a bind. (Anadolu Agency/Getty Images/Bloomberg News)

Giữa các cuộc biểu tình chống chính phủ hiểm hoi ở TQ để chống các hạn chế “không covid”, những người hâm mộ bóng đá trên mạng xã hội đã nhanh chóng chỉ ra một điều bất thường trong các chương trình phát sóng World Cup trên truyền hình nhà nước CCTV - CCTV có rất ít cảnh quay về đám đông.

Một đánh giá về phạm vi phủ sóng của CCTV so với luồng chính thức của FIFA World Cup và các chương trình phát sóng quốc tế khác cho thấy rằng những người quan sát trực tuyến có thể đúng: Trong khi các chương trình phát sóng quốc tế khác nhấn mạnh đến người xem và bầu không khí trong các trận đấu, thì

CCTV, dường như đang làm điều ngược lại, máy quay của họ dán chặt vào sân đấu.

World Cup, thu hút hơn nửa tỷ người xem ở TQ, diễn ra vào thời điểm khó xử đối với bộ máy kiểm duyệt của Bắc Kinh, vốn đã quá tải khi những người biểu tình thách thức các chính sách về “không covid” của Chủ tịch Tập Cận Bình. Người hâm mộ đá banh đã suy đoán rằng chính phủ hy vọng sẽ không nhấn mạnh đến những khán giả không đeo mặt nạ từ khắp nơi trên thế giới, tập trung tại Qatar, những người phần lớn đã không còn lo nghĩ gì về các biện pháp phòng ngừa coronavirus, ngay cả khi virus tiếp tục lây lan.

Nhiều người đã đổ lỗi cho các quy tắc hà khắc của chính phủ vì đã trì hoãn phản ứng khẩn cấp đối với các thảm kịch bao gồm một vụ hỏa hoạn làm 10 người thiệt mạng ở Tân Cương và một vụ tai nạn xe buýt chở người đi cách ly bị lật làm chết người. Tại Thượng Hải, một y tá đã chết vì lên cơn hen suyễn sau khi bị từ chối nhập viện. Việc phong tỏa từ chính sách “không covid” đã khiến mọi người phải cầu xin thực phẩm và chăm sóc y tế.

TQ đang chiến đấu với làn sóng lớn các ca nhiễm virus corona mới, một phần là do các biến thể rất dễ lây lan và tỷ lệ miễn dịch tự nhiên thấp. Trong nỗ lực “không covid”, một cách tiếp cận phần lớn không còn dùng nữa ở những nơi khác trên thế giới, TQ tiếp tục đóng cửa biên giới và thực thi các quy định về đeo khẩu trang, phong tỏa và các hạn chế ngày càng không phổ biến ở nhiều nước khác.

Trong khi đó, ở Qatar, một thực tế khác đang hiện rõ, khi người hâm mộ ăn mừng đội của họ mà dường như không quan tâm đến covid.

Xiao Qiang, một nhà khoa học nghiên cứu tại Trường Thông tin tại Đại học California ở Berkeley và là biên tập viên của China Digital Times, một trang tin tức song ngữ, cho biết những bối cảnh khác biệt này đặt ra thách thức trực tiếp đối với quyền lực của Tập Cận Bình.

Các quan chức TQ “đang nói với mọi người rằng bên ngoài TQ, người dân đang chết hàng loạt, bởi chính phủ họ không thể xử lý được virus” và “rằng những gì TQ đang làm là cách đúng đắn duy nhất,” Xiao nói. Vì vậy, khi mọi người nhìn thấy một thực tế khác được trưng bày tại World Cup và so sánh nó với tình trạng của chính họ vẫn trong thời gian bị phong tỏa, điều đó gieo rắc sự bất bình và phẫn nộ.

Mark Dreyer, người điều hành trang mạng China Sports Insider, lưu ý: Mặc dù khán giả không đeo khẩu trang vẫn có thể được nhìn thấy trong phạm vi phủ sóng của đài CCTV, nhưng các camera dường như tránh kéo dài thời gian phát sóng về lượng khán giả lớn trong các trận đấu.

“Tôi tin rằng nó có liên quan đến covid. Họ không muốn nhấn mạnh rằng có những người không đeo mặt nạ trong các sân vận động vì điều đó đang phá hỏng tuyên truyền là covid đang giết chết nhiều người bên ngoài TQ,” Dreyer nói. “Đối với tôi, điều đó hoàn toàn vô nghĩa, bởi vì bạn vẫn thấy những cảnh quay rộng. Bạn vẫn thấy rằng có 50.000 hoặc 60.000 người không đeo khẩu trang trong sân vận động.”

Một so sánh của tờ báo The Washington Post về nguồn cấp dữ liệu CCTV với các nguồn cung cấp quốc tế đã xác nhận sự chênh lệch.

“Thời gian này, hình ảnh do CCTV phát sóng thường rất kỳ lạ,” một người đã viết trên Weibo, một nền tảng truyền thông xã hội phổ biến ở TQ, theo bản dịch của tờ báo Wall Street Journal. “Ví dụ, cảnh quay chuyển động chậm không được phát sóng đầy đủ, các góc quay không toàn diện, cảnh quay khung cảnh trống rỗng xuất hiện mà không có lý do chính đáng. Khi họ cắt cảnh quay xa và phóng cảnh, họ đang cố che giấu điều gì trong thực tế? Tôi chỉ đơn thuần là tò mò thôi.”

Một số khán giả bình luận về sự khác biệt như ngày và đêm giữa cuộc sống ở TQ và Qatar.

“Không người hâm mộ nào đeo khẩu trang và không ai được yêu cầu xuất trình giấy chứng nhận xét nghiệm axit nucleic. Có phải chúng ta thậm chí đang sống trên cùng một hành tinh với họ? covid-19 có thể không làm hại họ không?” một người dùng đã hỏi trên WeChat, một ứng dụng nhắn tin phổ biến, trước khi tài khoản bị treo, theo tờ báo China Digital Times.

Cả CCTV và các quan chức TQ đều không lên tiếng công khai về việc đưa tin. CCTV đã không trả lời ngay lập tức yêu cầu bình luận.

Một bài báo đề cập đến sự thất vọng của công chúng trên một tờ báo của Đảng Cộng sản TQ hôm thứ Ba đã trích dẫn việc không có khẩu trang tại World Cup – nhưng cho biết khẩu trang vẫn cần thiết ở TQ một phần do số lượng giường bệnh tương đối thấp của đất nước, trang web Weibo của tờ báo Đảng nói.

Đài truyền hình nhà nước của TQ có một lịch sử lâu dài về việc kiểm duyệt các dấu hiệu, tuyên bố và cá nhân chính trị, kể cả trong các môn thể thao quốc tế, được coi là nguy hiểm đối với Đảng Cộng sản cầm quyền.

World Cup có ý nghĩa đặc biệt đối với công chúng TQ, bởi vì đây là một trong những giải đấu đầu tiên mà mọi người theo dõi khi đất nước mở cửa với cộng đồng quốc tế vào những năm 1980.

Năm nay, khi hàng triệu người ở TQ vẫn bị mắc kẹt bên trong và bị giám sát, các trò chơi đã tạo ra “khoảng cách giữa TQ và phần còn lại của thế giới,” Trong bối cảnh đó, nhà nước TQ sợ rằng nhận thức về tuyên truyền láo của nhà nước TQ sẽ khiến nhiều người lên tiếng phản biện về chính sách “Không covid” mà chủ tịch Tập vẫn khẳng định áp đặt lên hàng trăm triệu người ở TQ.

Nguồn: Miriam Berger. Chinese state TV obscures maskless crowd in World Cup broadcast. 29/11/2022.

<https://www.washingtonpost.com/world/2022/11/29/china-tv-world-cup-crowd-masks-cctv/>